



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29.11.2017
Sayı : 1524

10/2291

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yerel radyo ve televizyonlar, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde ulusal radyo ve televizyonlarla aynı şekilde tanımlanmakta, bu durum da yerel radyo ve televizyonların birçok açıdan mağdur olmasına neden olmaktadır. Özellikle Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yüksek miktarlarda kesilen idari para cezaları, uydu kira bedellerinin yerel radyo ve televizyonlar tarafından ödeyemeyecekleri düzeyde olması, fahiş telif ücretleri yerel radyo ve televizyonların ayakta kalmasını zorlaştırmaktadır.

Yerel radyo ve televizyonların yaşadığı bu zorluklar medyada çok sesliliğin önüne geçerken, aynı zamanda basın özgürlüğünü de ihlal etmektedir. Bu çerçevede Türkiye’de yerel radyo ve televizyonların sorunlarının araştırılması, ulusal medya ile aynı koşullarda değerlendirilen yerel radyo ve televizyonların yayın hayatına devam edebilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli olan tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını teklif ederiz.

Orhan SARIKAL
Euronu Mu.

Bülent Eten
MAY 12

Barış YARAKAĞAS
İST. ME

Gaye Nispet
Eskişehir M.Y. 14
Utku Gökmen
Osman M
Uef 15

Veli AĞBACA
Nababıy, Mu. 10
Zeynep Altıok

Jalelaga
Yakup Akdoğan
İstanbul Mu.

Cemal Olan Yüksel
Eskişehir Milletvekili

Seral SARIHAN
Ank. M. 6
1

M. B. C.
Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Dr. Niyazi Nefi KARA
Antalya

Dr. Ali ZEHİR
İstanbul M.Y.

Kasım Dürmer
Cevat

Dr. Sezgin Arıkan
İstanbul M.



GEREKÇE

Türkiye’de 1990’lı yıllarından başından itibaren, Anadolu’nun pek çok yöresinde yaklaşık olarak 300 yerel televizyon, 1500 radyo kurulmuştur. Bu televizyon ve radyo kanallarının önemli bir kısmı, hükümetlerin tercihleri, yanlış yönetimler ve bunlara bağlı teknolojik ve ekonomik nedenlerle yayınlarına ara vermek zorun kalmış ya da kapatılmıştır. Bu televizyon ve radyolarda çalışan 3 bine yakın yetmiş ve nitelikli gazeteci bu nedenlerle işlerinden ayrılmak zorunda kalmıştır. Ayrıca gazeteci yetiştiren iletişim fakültelerinin sayısının 100’ü aşmasıyla birlikte, her yıl bu fakültelerden mezun olan ortalama 5 bin gazeteci adayı da işsizler ordusuna katılmıştır. Bir yandan ulusal radyo ve televizyon kanallarının çeşitli gerekçelerle (küçülerek tasarrufa yönelme gibi) gazetecileri işten çıkarması, öte yandan da gazetecilerin önemli bir istihdam alanını oluşturan yerel radyo ve televizyonların kapanması işsiz kalan ve iş bulamayan gazeteci sayısının giderek artmasına neden olmaktadır.

Öte yandan yerel radyo ve televizyon kanallarının bir diğer sorunu da aynı ölçekte olmamasına rağmen ulusal radyo ve televizyon kanalları ile aynı koşullarda değerlendirilmeleridir. 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’da tanımı yapılan “medya hizmet sağlayıcı” kavramı bugün yayın yapan tüm radyo ve televizyonları, ulusal ve yerel ayrımı yapmaksızın kapsamaktadır. Yasada yapılan bu tanımla, ulusal medya kanalları gözetilerek yapılan her uygulamanın yerel radyo ve televizyonlar için de geçerli olması sonucuna yol açmaktadır. Bu kapsamda Radyo ve Televizyon Üst Kurulu paylarından, telif haklarına, uydu kira bedellerinden kamu spotlarına kadar pek çok uygulamanın ulusal yayın yapan kuruluşlara göre dizayn edilip, yerel yayın yapan radyo ve televizyoncuları da bağlamaktadır. Bu durum içerik, mali durum ve çalışma koşulları açısından birbirinden tamamen farklı olan ulusal ve yerel medya radyo ve televizyonlarını aynı düzenlemeye tabi tutarak, yerel radyo ve televizyonları büyük bir yük altında bırakarak, neredeyse işlemez bir hale getirmektedir.

Kurulması, yayına başlaması için işletme sermayesi de dahil ortalama 3 milyon TL’lik bir bedel ödemek durumunda kalan yerel radyo ve televizyonların karşılaştıkları zorluklar şu şekildedir:

- Ciro su milyar dolarları bulan holding televizyonları ile aynı uydu kira bedeli ödemek zorunda kalmaktadırlar. Hakkaniyet ilkesine aykırı olarak bu durum bütçeleri yerel radyo ve televizyonlara göre çok daha yüksek olan ulusal radyo ve televizyonlarla rekabet edememelerine yol açmaktadır.
- Meslek birlikleri tarafından ödenmesi mümkün olmayan fahiş telif ücretleri istenmektedir.
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından sürekli ölçsüz cezalar kesilmekte ve yaylık beyannamenin 1 gün gecikmesi dahi cezalara konu olmaktadır. Bazı yerel radyo ve televizyona 50-60 bin lirayı bulan cezalardan bahsedilmektedir. Ortalama 35 bin lira



kazancı olan bir yerel radyo ve televizyonun bu yüksek meblağları ödeyebilmesi gerçekçi görünmemektedir.

- Reyting ölçümlerinin 81 ile yaygın bir şekilde uygulanmaması, yerel radyo ve televizyonların mağdur olmasına yol açmaktadır.
- Hükümetin çıkardığı teşviklerden yararlanamamaktadırlar. İdari para cezaları ve mali borçlarının iyileştirilmemesi ve yapılandırma dışı tutulmaları nedeniyle mağdur edilmektedirler.

Yerel radyo ve televizyonların ayakta kalabilmesi, medyada çok sesliliğin korunması ve basın özgürlüğü açısından da önem taşımaktadır. Bu mağduriyetlerin giderilmesi için çeşitli düzenleme yapılması gerekmektedir. İlgili yasada rekabet şartları da göz önünde bulundurularak ulusal ve yerel radyo ve televizyonlar için ayrı düzenlemelerin yapılması, Hükümet teşviklerinin yerel radyo ve televizyonları kapsayacak şekilde genişletilmesi, hatta özel teşviklerin sağlanması, kamu spotlarının ücretlendirilmesi, Radyo ve Televizyon Üst Kurumu'nun düzenleyici ve denetleyici görevini adil bir şekilde yerine getirmesinin sağlanması, yerindelik ve yerelliğin öneminin dikkate alınarak karasal yayınların aktifleştirilmesi, yerel radyo ve televizyonlar için yerel ve ulusal ayrımı yapılarak uydu ücretlerinin bu doğrultuda belirlenmesi, idari para cezalarının hakkaniyet esasında kazanca göre belirlenmesi yerel radyo ve televizyonların yok olmasının önüne geçecektir. Yerel radyo ve televizyonlarının yaşatılması ve geliştirilmesi ülkemizin önemli sorunlarından birisi olan işsizlik sorunu için de çözüm olacaktır.

Bu çerçevede Türkiye'de yerel radyo ve televizyonların sorunlarının araştırılması, ulusal medya ile aynı koşullarda değerlendirilen yerel radyo ve televizyonların yayın hayatına devam edebilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli olan tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını teklif ederiz.



Bel
Bilim Tanımlığı
İstanbul

Sedat
Selin Sayek Böke
İzmir

İrfan BAKIR
İsmail

Lale Karabıyık
17 Bursa Mu

Özcan PURGU
İzmir Mu

Tarık Özcan
22 Balı Mu

At. AKYILDIZ
Sivas Mu

